

ИЗВЕСТИЕ 2005/С 56/03 НА КОМИСИЯТА

относно ограничения, пряко свързани и необходими за обединенията

(Текст от значение за ЕИП)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия (Регламента за сливанията на ЕО)¹, предвижда в член 6, алинея 1, буква б), втора алинея, член 8, алинея 1, втора алинея и в член 8, параграф 2, трета алинея, че решение обявяващо дадена концентрация за съвместима с общия пазар, “се смята за обхващащо ограниченията пряко свързани и необходими за осъществяване на концентрацията”.

2. Изменението на правилата, ръководещи оценката на ограниченията, пряко свързани и необходими за осъществяването на концентрацията (наричани по-нататък също и “допълнителни ограничения”) въвежда принципа на самооценката за такива ограничения. Това отразява намерението на законодателната власт да не задължава Комисията да преценява и да оценява самостоятелно тези допълнителни ограничения. Разглеждането на допълнителните ограничения по Регламента за сливанията на ЕО е допълнително разяснено в точка 21 от преамбюла на Регламента за сливанията на ЕО, който уточнява, че “Решения на Комисията, които обявяват концентрации за съвместими с Общия пазар при прилагането на настоящия регламент, автоматично обхващат такива ограничения, без да е необходимо Комисията да преценява тези ограничения в рамките на отделни случаи.” Макар съображенията да предвиждат, Комисията да изпълнява допълващи функции по отношение на специфични нови или неразрешени въпроси, които водят до действителна неувереност, във всички други случаи задължение е на предприятията да преценят за себе си дали и до каква степен техните уговорки могат да бъдат разглеждани като допълнителни към дадена операция. Спорове дали ограниченията са пряко свързани и необходими за осъществяване на концентрацията, и по тази причина са автоматично обхванати от Решението за разрешаване на концентрацията от Комисията, могат да бъдат решени пред националните съдилища.

3. Останалите функции на Комисията са уточнени в точка 21 от Регламента за сливанията, където е заявено, че по искане на засегнатите предприятия, Комисията следва изрично да оцени допълнителния характер на ограниченията, ако случаят представлява “нови или неразрешени въпроси, които водят до действителна неувереност”. В последствие същата точка дефинира “нови или неразрешени въпроси, които водят до действителна неувереност” като въпрос, който “не попада

¹ ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1.

в обхвата на съответното известие на Комисията, което е в сила, или от публикувано решение на Комисията”.

4. С цел да осигури правна сигурност за съответните предприятия, настоящото известие предлага препоръки за тълкуването на идеята за спомагателни ограничения. Препоръките, предложени в следващите части отразяват същността на практиката на Комисията и описват принципите за оценяване дали и до каква степен най-често срещаните видове споразумения се смятат за спомагателни ограничения.

5. Независимо от това, случаи при които има изключителни обстоятелства, които не са обхванати от настоящото известие, могат да оправдаят отклоняването от тези принципи. Страните могат да открият допълнителни насоки в публикуваните решения на Комисията² по отношение на въпроса дали техните уговорки могат да бъдат разглеждани като допълнителни ограничения или не. До степенята, до която случаи, включващи изключителни обстоятелства, са били разглеждани от Комисията в нейните публикувани решения³, те не представляват “нови или неразрешени въпроси“ по смисъла на съображение 21 от Регламента за сливанията.

6. Съответно случаят представлява “нови и неразрешени въпроси, които водят до действителна неувереност”, ако тези ограничения не са обхванати от настоящото известие и не са разглеждани преди от Комисията в нейни публикувани решения. Както е предвидено в съображение 21 от Регламента за сливанията, по искане на страните Комисията изрично ще оценява тези ограничения в такива случаи. Като се имат предвид изискванията за поверителност, Комисията ще осигурява адекватна публичност по отношение на оценки, които развиват по-нататък принципите, залегнали в настоящото известие.

7. До степенята, до която ограниченията са пряко свързани и необходими за осъществяване на концентрацията, член 21, параграф 1 от Регламента за сливанията предвижда, че само този регламент може да се прилага, като изключва Регламенти (ЕО) № 1/2003⁴, (ЕИО) № 1017/68⁵ и (ЕИО) № 4056/86 на Съвета⁶. За

² По смисъла на ~~настоящо~~ настоящото известие, дадено решение се смята за публикувано, ако то е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* или е направено достъпно за обществеността на Интернет страницата на Комисията.

³ Виж например Решение на Комисията от 1 септември 2000 г. (*COMP/M.1980 –Volvo/Renault V.I.*, параграф 56) - висока степен на лоялност от клиентите; Решение на Комисията от 23 октомври 1998 г. (*IV/M.1298 –Kodak/Imation*, параграф 73) - дълъг цикъл на живот на продукта; Решение на Комисията от 13 март 1995 г. (*IV/M.550 –Union Carbide/Enichem*, параграф 99) – ограничен брой на алтернативни производители; Решение на Комисията от 30 април 1992 г. (*IV/M.197 –Solvay-Laporte/Interox*, параграф 50) – изискване за по-дълга закрила на ноу-хау.

⁴ Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно прилагането на правилата на конкуренция, определени в членове 81 и 82 от Договора, ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1; Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 411/2004 (ОВ L 68, 6.3.2004 г., стр. 1).

⁵ Регламент (ЕИО) № 1017/68 на Съвета от 19 юли 1968 г. относно прилагането на правилата на конкуренция по отношение на железопътния, шосейния и вътрешно водния транспорт, ОВ L 175, 23.7.1968 г., стр. 1; Регламент, последните изменения, въведени от Регламент (ЕО) № 1/2003.

разлика от това, когато става дума за ограничения, които не могат да се смятат за пряко свързани и необходими за осъществяването на концентрациите, членове 81 и 82 от Договора за ЕО продължават да бъдат потенциално приложими. Независимо от това, простият факт, че дадено споразумение или договореност не се смята за допълнително за концентрацията, не може сам по себе си да се отрази на правния им статут. Подобни споразумения или договорености трябва да бъдат оценени в съответствие с членове 81 и 82 от Договора за ЕО и свързаните с тях регулаторни текстове и известия⁷. Те също така се подчиняват на всички приложими национални правила, отнасящи се до конкуренцията. Следователно споразумения, които ограничават конкуренцията, но не се смятат за пряко свързани и необходими за осъществяването на концентрациите, в съответствие с настоящото известие, може въпреки това да бъдат обхванати от тези разпоредби.

8. Тълкуването, което Комисията дава на член 6, параграф 1, буква б), втора алинея, член 8, параграф 1, втора алинея и в член 8, параграф 2, трета алинея от Регламента относно сливанията не може да противоречи на тълкуванията, които биха могли да дадат Съдът на Европейските общности и Първоинстанционният съд на Европейските общности.

9. Настоящото известие заменя предходното известие на Комисията относно ограниченията пряко свързани и необходими за концентрациите⁸.

II. ОБЩИ ПРИНЦИПИ

10. Концентрацията се състои от договорни споразумения и уговорки, установяващи контрол по смисъла на член 3, параграф 2 от Регламента за сливанията. Всички уговорки, които се отнасят до основният обект на концентрация⁹, като такива, свързани с продажбата на акции или активи на предприятието са неразделна част от концентрацията. В допълнение към тези споразумения и уговорки, страните по концентрацията могат да сключат и други споразумения, които не са неразделна част от концентрацията, но може да ограничават свободата на действие на страните на пазара. Ако подобни споразумения съдържат допълнителни ограничения, те автоматично са обхванати от решението, с което се обявява концентрацията за съвместима с общия пазар.

⁶ Регламент на Съвета (ЕИО) № 4056/86 от 22 декември 1986 г., въвеждащ подробни правила за приложението на членове 81 и 82 от договора за морски транспорт, ОВ № L 378 от 31.12.1986, стр.4; Регламент в съответствие с последно изменен с Регламент (ЕО) № 1/2003.

⁷ Виж например за лицензионни споразумения Регламент (ЕО) № 772/2004 от 27 април 2004 г. относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора по отношение на категории от споразумения за трансфер на технологии, ОВ L 123, 27.4.2004 г., стр. 11; За споразумения за доставки и покупки виж например Регламент (ЕО) № 2790/1999 на Комисията от 22 декември 1999 г. относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора по отношение на категории вертикални споразумения и съгласувани практики, ОВ L 336, 29.12.1999 г., стр. 21.

⁸ ОВ С 188, 4.7.2001 г., стр. 5.

⁹ Виж например Решение на Комисията от 10 август 1992 г. (*IV/M.206 –Rhône-Poulenc/SNIA*, параграф 8.3); Решение на Комисията от 19 декември 1991 г. (*IV/M.113 –Courtaulds/SNIA*, параграф 35); Решение на Комисията от 2 декември 1991 г. (*IV/M.102 –TNT/Canada Post/DBP Postdienst/La Poste/PTT Poste &Sweden Post*, параграф 46).

11. Критериите за пряка връзка и необходимост са обективни по своя характер. Ограниченията не са пряко свързани и необходими за прилагането на концентрацията само защото страните ги разглеждат като такива.

12. За да бъдат разглеждани ограниченията като “Пряко свързани с осъществяването на концентрацията”, те трябва да са тясно свързани със самата концентрация. Не е достатъчно уговорките да са били направени по същото време или в същия контекст като концентрацията¹⁰. Ограниченията, които са пряко свързани с концентрацията са икономически свързани с основната операция и предназначени да позволят гладък преход към новата структура на предприятието след осъществяване на концентрацията.

13. Направените уговорки трябва да са “необходими за осъществяването на концентрацията”¹¹, което означава, че при тяхната липса концентрацията не може да бъде осъществена или би могла да бъде осъществена при значително по-несигурни условия, на значително по-висока цена, при осезаемо по-дълъг период от време или значително по-трудно¹². Обикновено направените уговорки, необходими за осъществяването на концентрацията са насочени към запазване на прехвърлената стойност¹³, запазването на преходността на снабдяването след разпадането на бившето предприятие¹⁴, или към създаването на възможност за възникването на ново юридическо лице¹⁵. При определяне дали дадено ограничение е необходимо, уместно е да се вземе предвид не само неговото естество, но също така и дали неговите продължителност, предмет и географско поле на приложение не надвишават онова, което разумно се изисква за осъществяването на концентрацията. Ако са налични еднакво ефективни алтернативи за постигане на легитимната цел, предприятията трябва да изберат онази, която обективно ограничава конкуренцията в най-малка степен.

14. За концентрации, които се осъществяват на етапи, договорните споразумения, свързани с етапите преди установяването на контрол по смисъла на член 3, параграфи 1 и 2 от Регламента за сливанията, по принцип не може да бъдат смятани за пряко свързани или необходими за осъществяване на концентрацията.

¹⁰ По същия начин дадено ограничение може да бъде “пряко свързано”, дори и да не е било сключено по същото време като споразумението, носещо в себе си предмета на обединението, при условие че отговаря на всички останали условия.

¹¹ Виж делото пред Съда на Европейските общности 42/84 (*Remia*), [1985] ECR 2545, параграф 20; Първоинстанционен съд, Дело T-112/99 (*Métropole Télévision –M6*), [2001] ECR II-2459, параграф 106.

¹² Решение на Комисията от 18 декември 2000 г. (*COMP/M.1863 –Vodafone/BT/Airtel JV*, параграф 20).

¹³ Решение на Комисията от 30 юли 1998 г. (*IV/M.1245 –VALEO/ITT Industries*, параграф 59); Решение на Комисията от 3 март 1999 г. (*IV/M.1442 –MMP/AFP*, параграф 17); Решение на Комисията от 9 март 2001 г. (*COMP/M.2330 –Cargill/Banks*, параграф 30); Решение на Комисията от 20 март 2001 г. (*COMP/M.2227 –Goldman Sachs/Messer Griesheim*, параграф 11).

¹⁴ Решение на Комисията от 25 февруари 2000 г. (*COMP/M.1841 –Celestica/IBM*, параграф 21).

¹⁵ Решение на Комисията от 30 март 1999 г. (*IV/JV.15 –BT/AT&T*, параграфи 207 - 214); Решение на Комисията от 22 декември 2000 г. (*COMP/M.2243 –Stora Enso/Assidoman/JV*, параграфи 49,56 и 57).

Същевременно всяко споразумение за въздържане от материални промени в целевата дейност до приключване на процеса, се приема за пряко свързано и необходимо за прилагането на съвместното предложение¹⁶. Същото се прилага, в контекста на съвместно предложение, и спрямо споразумение между купувачите при съвместно придобиване на предприятие, за въздържане от предлагането на самостоятелни, конкурентни оферти за същото предприятие или други опити за придобиване на контрол.

15. Договорни споразумения, които служат за улесняване на придобиването на съвместен контрол, се смятат за пряко свързани и необходими за осъществяване на концентрацията. Това ще се прилага спрямо уговорки между страните, придобиващи съвместен контрол, с цел разделяне на активите с оглед разпределение на производствените съоръжения или разпределение на дистрибуторските мрежи между самите тях, както и съществуващите търговски марки на придобитото съвместно предприятие.

16. До степента, до която такова разделяне включва разделянето на съществувало досега предприятие, уговорки, които правят разбиването му възможно при едни разумни условия, ще се смятат пряко свързани и необходими за осъществяване на концентрацията съгласно принципите, залегнали по-долу.

III. ПРИНЦИПИ, ПРИЛОЖИМИ КЪМ ЧЕСТО СРЕЩАНИ ОГРАНИЧЕНИЯ В СЛУЧАИ НА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЯ

17. Ограниченията, уговорени между страните в контекста на прехвърляне на предприятие може да са от полза за купувача или продавача. По принцип необходимостта на купувача да се ползва от дадена закрила е по-наложителна от съответната необходимост на продавача. Именно придобиващият се нуждае да получи сигурност, че ще може да придобие пълната стойност на придобиваната търговска дейност. По този начин, като общо правило, ограничения, които облагодетелстват продавача, са или непряко свързани, или не са необходими въобще за осъществяване на концентрацията¹⁷, или техният обхват и/или продължителност е необходимо да бъдат по-ограничени от клаузите, които облагодетелстват купувача¹⁸.

А. Клаузи за неосъществяване на конкурентна дейност

¹⁶ Решение на Комисията от 27 юли 1998 г. (IV/M.1226 –GEC/GPTH, параграф 22); Решение на Комисията от 2 октомври 1997 г. (IV/M.984 –Dupont/ICI, параграф 55); Решение на Комисията от 19 декември 1997 г. (IV/M.1057 –Terra Industries/ICI, параграф 16); Решение на Комисията от 18 декември 1996 г. (IV/M.861 –Textron/Kautex, параграфи 19 и 22); Решение на Комисията от 7 август 1996 г. (IV/M.727 -BP/Mobil, параграф 50).

¹⁷ Решение на Комисията от 27 юли 1998 г. (IV/M.1226 – GEC/GPTH, параграф 24).

¹⁸ Виж като пример за клауза, целяща закрилата на част от търговската дейност, оставаща при продавача Решение на Комисията от 30 август 1993 г. (IV/M.319 - BHF/CCF/Charterhouse, параграф 16).

18. Задължения за неосъществяване на конкурентна дейност, наложени на продавача в контекста на трансфера на предприятие или част от него, могат да са пряко свързани и необходими за осъществяване на концентрацията. С цел да получи пълната стойност на прехвърляните активи, купувачът се нуждае от закрила срещу конкуренцията от страна на продавача, за да може да спечели лоялността на клиентите, както и да усвои и използва наличното ноу-хау. Подобни клаузи за неосъществяване на конкурентна дейност гарантират на купувача прехвърлянето на пълната стойност на придобиваните активи, които обикновено включват, както материални активи, така и нематериални активи като например положителна репутация, изградена от продавача или развитото от него ноу-хау¹⁹. Тези клаузи са не само пряко свързани с концентрацията, но са и необходими за нейното осъществяване, защото при тяхната липса ще са налице разумни основания да се очаква, че продажбата на предприятието или на част от него не може да бъде осъществена.

19. Същевременно, подобни клаузи за неосъществяване на конкурентна дейност са оправдани единствено от легитимната цел за осъществяване на концентрацията, когато тяхната продължителност, географска област на приложение, предмет и лица, които обхващат, не надхвърлят разумно необходимото за постигането на целта²⁰.

20. Клаузи за неосъществяване на конкурентна дейност са оправдани за срок до три години²¹, когато прехвърлянето на предприятието включва едновременно както лоялност от страна на изградената положителна репутация, така и ноу-хау²². Когато е включена само положителната репутация, продължителността на периодите е оправдана за срок от две години²³.

21. В противовес на това, клаузи за неосъществяване на конкурентна дейност не следва да се смятат за необходими, когато прехвърлянето фактически е ограничено само до материални активи (като земя, сгради или машини) или до изключителни права на индустриална или търговска собственост (притежателите, на които могат

¹⁹ Както е дефинирано в член 1, параграф 1, (i) от Регламент (ЕО) № 772/2004.

²⁰ Виж Съда на Европейските общности, Дело 42/84 (*Remia*), [1985] ECR 2545, параграф 20; Първоинстанционен съд, Дело T-112/99 (*Mütropole Tülvision – M6*), [2001] ECR II-2459, параграф 106.

²¹ За изключителни случаи, когато могат да бъдат оправдани и по-дълги периоди виж например: Решение на Комисията от 1 декември 2000 г. (*COMP/M.1980 – Volvo/Renault V.I.*, параграф 56); Решение на Комисията от 27 юли 1995 г. (*IV/M.612 – RWE-DEA/ Enichem Augusta*, параграф 37); Решение на Комисията от 23 октомври 1998 г. (*IV/M.1298 – Kodak/Imation*, параграф 74).

²² Решение на Комисията от 2 април 1998 г. (*IV/M.1127 – Nestlé/Dalgety*, параграф 33); Решение на Комисията от 1 септември 2000 г. (*COMP/M.2077 – Clayton Dubilier & Rice/Iteltel*, параграф 15); Решение на Комисията от 2 март 2001 г. (*COMP/M.2305 – Vodafone Group PLC/EIRCELL*, параграфи 21 и 22).

²³ Решение на Комисията от 12 април 1999 г. (*IV/M.1482 – KingFisher/Grosslabor*, параграф 26); Решение на Комисията от 14 декември 1997 г. (*IV/M.884 – KNP BT/Bunzl/Wilhelm Seiler*, параграф 17).

незабавно да предприемат действия срещу тяхното нарушаване от прехвърлителя на тези права).

22. Географският обхват на клаузата за неосъществяване на конкурентна дейност трябва да бъде ограничен до района, в който продавачът е предлагал съответните продукти или услуги преди прехвърлянето, тъй като купувачът не се нуждае от защита срещу конкуренция на територии, в които продавачът не е осъществявал дейност досега²⁴. Този географски обхват би могъл да бъде разширен до територии, в които продавачът е смятал да навлезе към момента на операцията, при условие че той вече е инвестирал в подготовката за подобно действие.

23. По подобен начин, клаузите за неосъществяване на конкурентна дейност трябва да остават ограничени до продукти (включително подобрени или осъвременени техни варианти, а също и заместващи ги продукти) и услуги, които формират икономическата дейност на прехвърляното предприятие. Могат да бъдат включени продукти или услуги в напреднал стадий на разработване в момента на операцията или продукти, които са напълно разработени, но все още не са пуснати на пазара. Не се смята за необходима защита срещу конкуренция от страна на продавача на пазари на продукти или услуги, където прехвърляното предприятие не е било активно преди осъществяването на прехвърлянето²⁵.

24. Продавачът може да ангажира себе си, своите подразделения и търговски представители. Независимо от това, задължение за налагането на подобни ограничения спрямо други лица, няма да се разглеждат като пряко свързани и необходими за осъществяване на концентрацията. Това важи особено за клаузи, които биха ограничили свободата на препродавачите и на ползвателите да внасят или изнасят.

25. Клаузи, които ограничават правото на продавача да купува или притежава акции или дялове в дружество, конкурентно на прехвърлената търговска дейност, ще се смятат за пряко свързани и необходими за осъществяване на концентрацията при същите условия, очертани по-горе за клаузите за неосъществяване на конкурентна дейност, освен ако те не пречат на продавача да закупува или притежава акции или дялове единствено с цел финансова инвестиция, без да му гарантират пряко или косвено управителни функции или каквото и да било осезателно влияние върху конкурентното дружество²⁶.

²⁴ Решение на Комисията от 14 декември 1997 г. (IV/M.884 – *KNP BT/Bunzl/Wilhelm Seiler*, параграф 17); Решение на Комисията от 12 април 1999 г. (IV/M.1482 – *KingFisher/Grosslabor*, параграф 27); Решение на Комисията от 6 април 2001 г. (COMP/M.2355 – *Dow/Enichem Polyurethane*, параграф 28); Решение на Комисията от 4 август 2000 г. (COMP/M.1979 – *CDC/Banco Urquijo/JV*, параграф 18).

²⁵ Решение на Комисията от 14 декември 1997 г. (IV/M.884 – *KNP BT/Bunzl/Wilhelm Seiler*, параграф 17); Решение на Комисията от 2 март 2001 г. (COMP/M.2305 – *Vodafone Group PLC/EIRCELL*, параграф 22); Решение на Комисията от 6 април 2001 г. (COMP/M.2355 – *Dow/Enichem Polyurethane*, параграф 28); Решение на Комисията от 4 август 2000 г. (COMP/M.1979 – *CDC/Banco Urquijo/JV*, параграф 18).

²⁶ Решение на Комисията от 4 февруари 1993 г. (IV/M.301 – *Tesco/Catteau*, параграф 14); Решение на Комисията от 14 декември 1997 г. (IV/M.884 – *KNP BT/Bunzl/Wilhelm Seiler*, параграф 19); Решение на Комисията от 12 април 1999 г. (IV/M.1482 – *Kingfisher/Grosslabor*, параграф 27);

26. Клаузи за избягване на съдебни спорове и за поверителност имат подобен ефект и следователно се оценяват по начин, сходен на този за клаузите за неосъществяване на конкурентна дейност²⁷.

Б. Лицензионни споразумения

27. Прехвърлянето на предприятие или част от него може, с оглед пълната експлоатация на прехвърляните активи, да включва и прехвърляне към купувача на права на интелектуална собственост и ноу-хау. Въпреки това продавачът може да запази собствеността върху правата с цел да ги използва за дейности, различни от прехвърлените от него. В такива случаи, обичайното средство да се осигури на купувача възможността да използва изцяло прехвърлените активи е сключването на лицензионни споразумения в негова полза. По същия начин, когато заедно с търговската дейност, продавачът е прехвърлил и права на интелектуална собственост, той може да желае да продължава да използва някои или всички от тези права за дейности, различни от прехвърлените, в който случай купувачът предоставя лицензия на продавача.

28. Лицензии за патенти²⁸, за сродни права или ноу-хау²⁹ може да се смятат за необходими за осъществяване на концентрацията. Те може също така да бъдат разглеждани като неразделна част от концентрацията и във всички случаи не е необходимо да бъдат ограничени във времето. Лицензиите може да са обикновени или изключителни, и може да бъдат ограничавани до определени сфери на използване, до степента, до която те отговарят на дейностите на прехвърленото предприятие.

29. Независимо от това, не са необходими за осъществяване на операцията териториални ограничения върху производството, съответстващи на територията, обхваната от прехвърлената дейност. По отношение на лицензии, предоставени от продавача за определена търговска дейност на купувача, на продавача могат да бъдат наложени някои териториални ограничения в лицензионното споразумение, при същите условия, предвидени в клаузите за неосъществяване на конкурентна дейност, при продажбата на търговска дейност.

Решение на Комисията от 6 април 2000 г. (COMP/M.1832 – *Ahold/ICA Furbundet/Canica*, параграф 26).

²⁷ Съответно клаузи за поверителност относно подробности за клиентите, цени и количества не може да бъдат удължавани. В противовес с това, клаузи за поверителност относно техническо ноу-хау може по-изключение да бъдат оправдани за по-дълъг период, виж Решение на Комисията от 29 април 1998 г. (IV/M.1167 – *ICI/Williams*, параграф 22); Решение на Комисията от 30 април 1992 г. (IV/M.197 – *Solvay-Laporte/Interox*, параграф 50).

²⁸ Включително заявления за патенти, полезни модели, заявления за регистрация на полезни модели, дизайни, топографии на полупроводникови продукти, удостоверения за допълнителна закрила на лекарствени продукти или други продукти, за които може да се получат удостоверения за допълнителна закрила и удостоверения за растениевъди (както е посочено в член 1, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕО) № 772/2004.

²⁹ Както е дефинирано в член 1, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕО) № 772/2004.

30. Ограничения в лицензионните споразумения, които надхвърлят горните разпоредби, като например онези, които закрилят по-скоро издателя на лицензията, а не нейния получател, не са необходими за осъществяване на концентрацията³⁰.

31. По същия начин, в случаи на лицензии за търговски марки, търговски названия, права върху дизайни, авторски или сродни права, може да съществуват ситуации, при които продавачът желае да остане притежател на такива права, във връзка с другите му дейности, докато купувачът се нуждае от тези права, за да може да продава стоките или услугите, създавани от прехвърленото предприятие или част от него. В такъв случаи важат същите съображение като изложените по-горе³¹.

В. Задължения за покупки и доставки

32. В много случаи прехвърлянето на предприятие или част от него може да доведе до прекъсване на традиционните търговски канали за покупки и доставки, съществували преди, в резултат на интегриране на тези дейности в икономическия субект на продавача. За да бъде възможно отделянето на предприятието на продавача от частичното прехвърлените активи в полза на купувача, често се налага при разумни условия в рамките на един преходен период, да се запазят съществуващите или подобни на тях връзки между продавача и купувача. Тази цел обикновено се постига чрез задължения за продавача и/или купувача на предприятието или на част от него, за покупки и доставки. Като се вземат предвид специфичните обстоятелства, произтичащи от разделянето на предприятието на продавача подобни задължения може да бъдат признати като пряко свързани и необходими за осъществяване на концентрацията. Те могат да са както в полза на продавача, така и на купувача, в зависимост от конкретните обстоятелства по случая.

33. Целта на такива задължения може да бъде осигуряване на продължителност при снабдяването на която и да е от страните с продукти, необходими за дейностите, запазени от продавача или придобити от купувача. Независимо от това задълженията за покупки и доставки трябва да бъдат ограничени в рамките на периода, необходим връзките на зависимост да бъдат заменени с автономия на пазара.. Така, задължения за покупки или доставки, предназначени да гарантират доставяните в миналото количества, могат да бъдат оправдани за преходен период от максимум пет години³².

34. Както задълженията за доставки, така и тези за покупки, предвиждащи фиксирани количества, за които в отделни клаузи е предвидена възможност за

³⁰ До степента, до която са обхванати от член 81, алинея 1 от Договора за ЕО, подобни споразумения могат независимо от това да се окажат под действието на Регламент (ЕО) № 772/2004, или на други законодателни разпоредби на Общността.

³¹ Решение на Комисията от 1 септември 2000 г. (*COMP/M.1980 – Volvo/Renault V.I.*, параграф 54).

³² Решение на Комисията от 5 февруари 1996 г. (*IV/M.651 – AT&T/Philips*, VII.); Решение на Комисията от 30 март 1999 г. (*IV/JV.15 – BT/AT&T*, параграф 209); за изключителни случаи виж Решение на Комисията от 13 март 1995 г. (*IV/M.550 – Union Carbide/Enichem*, параграф 99); Решение на Комисията от 27 юли 1995 г. (*IV/M.612 – RWE-DEA/Enichem/Augusta*, параграф 45).

отклонение, се признават за пряко свързани и необходими за осъществяване на концентрацията. Същевременно задължения, предвиждащи неограничени количества³³, изключителност или предоставящи на доставчика или на купувача статута на предпочитан такъв³⁴, не се считат за необходими за осъществяване на концентрацията.

35. Споразуменията за услуги и разпространение по своя ефект са еквивалентни с тези за доставки и следователно за тях важат същите съображения като изложените по-горе.

IV. ПРИНЦИПИ, ПРИЛОЖИМИ КЪМ ЧЕСТО СРЕЩАНИ ОГРАНИЧЕНИЯ В СЛУЧАИ НА СЪВМЕСТНИ ПРЕДПРИЯТИЯ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 3, ПАРАГРАФ 4 ОТ РЕГЛАМЕНТА ЗА СЛИВАНИЯТА

А. Задължения за неосъществяване на конкурентна дейност

36. Дадено задължение за неосъществяване на конкурентна дейност между предприятия-майки и създадено съвместно предприятие може да се разглежда като пряко свързано и необходимо за осъществяване на концентрацията, когато такова задължение се отнася за продуктите, услугите и териториите, обхванати от споразумението за създаване на съвместното предприятие или от негови вътрешни правила. Такива клаузи за неосъществяване на конкурентна дейност отразяват, *inter alia*, необходимостта да се осигури добросъвестност по време на преговорите; те може също така да отразяват необходимостта от пълноценно ползване на активите на съвместното предприятие или да позволяват на същото да се сдобива с ноу-хау и положителна репутация, предоставени от предприятия-майки; или необходимостта да се защитят интересите на предприятия-майки в съвместното предприятие срещу конкурентна дейност, *inter alia*, улеснена от привилегирован достъп на предприятия-майки до ноу-хау и положителна репутация, прехвърлени от тях или развити от съвместното предприятие. Такива задължения за неосъществяване на конкурентна дейност между предприятия-майки и съвместното предприятие могат да бъдат разглеждани като пряко свързани и необходими за осъществяване на концентрацията в рамките на целия период на съществуване на съвместното предприятие³⁵.

³³ В съответствие с принципа на пропорционалността, в тези случаи задълженията, предвиждащи задължения за фиксирани количества и съдържащи клауза за варианти, ограничават конкуренцията в по-малка степен, виж например Решение на Комисията от 18 септември 1998 г. (IV/M.1292 – *Continental/ITT*, параграф 19).

³⁴ Решение на Комисията от 30 юли 1998 г. (IV/M.1245 – *VALEO/ITT Industries*, параграф 64); за изключителни случаи (например липса на пазар) виж Решение на Комисията от 13 март 1995 г. (IV/M.550 – *Union Carbide/Enichem*, параграфи 92 - 96); Решение на Комисията от 27 юли 1995 г. (IV/M.612 – *RWE-DEA/Enichem Augusta*, параграфи 38 и следващите).

³⁵ Решение на Комисията от 15 януари 1998 г. (IV/M.1042 – *Eastman Kodak/Sun Chemical*, параграф 40); Решение на Комисията от 7 август 1996 г. (IV/M.727 – *BP/Mobil*, параграф 51); Решение на Комисията от 3 юли 1996 г. (IV/M.751 – *Bayer/Hels*, параграф 31); Решение на Комисията от 6 април 2000 г. (COMP/M.1832 – *Ahold/ICA Fyrbundet/Canica*, параграф 26).

37. Географският обхват на клаузата за неосъществяване на конкурентна дейност трябва да бъде ограничен до района, в който предприятията-майки са предлагали съответните услуги или продукти преди основаването на съвместното предприятие³⁶. Този географски обхват би могъл да бъде разширен до територии, в които предприятията-майки са смятали да навлязат към момента на операцията, при условие че те вече са инвестирали в подготовката за подобно действие.

38. По подобен начин, клаузите за неосъществяване на конкурентна дейност трябва да остават ограничени до продукти и услуги, които формират икономическата дейност на съвместното предприятие. Тук може да става дума за продукти или услуги в напреднал стадии на разработка по времето на операцията или също така продукти и услуги, които са напълно разработени, но все още не са пуснати на пазара.

39. Ако съвместното предприятие е създадено, за да навлезе в нов пазар, следва да се посочат продуктите, услугите и териториите, за които се предвижда то да осъществява дейност, съгласно споразумението за създаване на съвместно предприятие или съгласно неговите вътрешни правила. Същевременно важи презумпцията, че интереса на едно от предприятията-майки в съвместното предприятие не се нуждае от закрила срещу конкуренция от страна на другото предприятие-майка на пазари, различни от онези, на които ще бъде активно съвместното предприятие.

40. Освен това, задълженията за неосъществяване на конкурентна дейност между непритежаващи контрол предприятия-майки и съвместното предприятие не са пряко свързани и необходими за осъществяване на концентрацията.

41. Клаузите за избягване на съдебни спорове и за поверителност се подчиняват на същите принципи, които се прилагат при клаузите за неосъществяване на конкурентна дейност.

Б. Лицензионни споразумения

42. Лицензия, предоставена от предприятията-майки на съвместното предприятие може да се разглежда като пряко свързана и необходима за осъществяване на концентрацията. Това правило се прилага независимо дали лицензията е изключителна или не, и независимо дали тя важи за ограничен период от време. Лицензията може да бъде ограничена до определена сфера на ползване, която отговаря на дейността на съвместното предприятие.

43. Лицензии, предоставени от съвместното предприятие на някое от неговите предприятия-майки или споразумения за взаимно предоставяне на лицензии, може да се разглеждат като пряко свързани и необходими за осъществяване на

³⁶ Решение на Комисията от 29 август 2000 г. (*COMP/M.1913 - ifthansa/Menzies/LGS/JV*; параграф 18); Решение на Комисията от 22 декември 2000 г. (*COMP/M.2243 - Stora Enso/Assidoman/JV*, параграф 49, изречение последно).

концентрацията, при същите условия, които са в сила при придобиването на предприятие. Лицензионните споразумения между предприятията-майки не се смятат за пряко свързани и необходими при създаването на съвместното предприятие.

В. Задължения за покупки и доставки

44. Ако предприятията-майки продължават да присъстват на пазара, който е нагоре и надолу по веригата спрямо съвместното предприятие, всякакви споразумения за покупка и доставка, включително споразумения за услуги и разпространение, се регулират от принципите, приложими в случаите на прехвърляне на предприятие.